

Sensatie op een Engelse vrachtboot

In deze serie verschenen

1. Een overval in de lucht
2. De jacht op het koperen kanon
3. Sensatie op een Engelse vrachtboot
4. Avonturen in de Stille Zuidzee
5. Drie jongens op een onbewoond eiland
6. De strijd om het goudschip
7. Tumult in het toeristenhotel
8. Drie jongens als circusdetective
9. Een dollarjacht in een D-trein
10. Een speurtocht door Noord-Afrika
11. Drie jongens en een caravan
12. Kabaal om een varkensleren koffer
13. Een motorboot voor een drijvend flesje
14. Een klopjacht op een kapitein
15. Een raderboot als zilvervloot
16. Nummer negen seint New York
17. Een meesterstunt in Mexico
18. Trammelant op Trinidad
19. Vreemd krakeel in Californië
20. Lotgevallen rond een locomotief
21. Pyjama-rel in Panama
22. Vreemd gespuis in een warenhuis
23. Wilde sport om een nummerbord
24. Hoog spel in Hongkong
25. Een vliegtuigsmokkel met verrassingen
26. Stampij om een schuiftrompet
27. Kunstgrepen met kunstschaten
28. Bombarie om een bunker
29. Ali Roos als Arie Baba
30. Heibel in Honolulu
31. Arie Roos wordt geheim agent
32. Cnall-effecten in Casablanca

*Sensatie op een
Engelse vrachtboot*

Willy van der Heide

Oorspronkelijk uitgegeven door: Stenvert, Meppel, 1950

© Willy van der Heide, 1950

© Nederlandse uitgave: Overamstel Uitgevers, Amsterdam 2015

© Omslagbeeld: Frans Mettes

Omslagontwerp: baqup

ISBN 978 90 499 2706 6 (paperback)

ISBN 978 90 499 2738 7 (e-book)

NUR 280

www.overamstel.com

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inspecteur Bullepees hoort een vreemd verhaal van een vreemde Engelsman

De vader van Arie Roos, de bekende vrachtbootreder Roos, was groot, roodharig en dik. Hij stond voor de tafel en staarde over het model van een van zijn vrachtboten naar zijn zoon Arie, die... kort was, roodharig en dik.

‘Luister hier, bengel; je bent nu in één week tijd naar Kaapstad heen en weer gevlogen. Je hebt in Londen de boel op stelten gezet, een soort van Wild-West vertoond in een vredig plaatsje als Alkmaar en nu is het welletjes! Je brengt de rest van je vakantie maar kalm en ordentelijk met een kampeertent en een fiets hier in Holland door.’

Arie sprong achter de tafel omhoog:

‘Maar vader! Nét nu we het spel bijna gewonnen hebben, wou u, dat ik de boel er bij neergooide?’

Zijn vader beet op de punt van een grote sigaar:

‘Het is mooi geweest. Nog een bof, dat je je hachje er niet bij hebt ingeschoten. Je had al zes keer dood kunnen zijn met die krankjorume avonturen! Neem die wilde klopjacht door Alkmaar van vanmiddag! Er wordt gerost en gerend; een Engelsman wordt met auto’s en taxi’s achtervolgd, maakt een aanrijding en komt op een politiebureau terecht. Je had zélf wel een aanrijding kunnen veroorzaken of... of gekidnapt worden.’

‘Poeh!... Daar zijn we véél te uitgeslapen voor, vader.’ Vader Roos stak zijn sigaar in de brand en blies een enorme rookwolk uit:

‘Jeugdige overmoed! Roekeloosheid! Laat die Engelsen zélf hun kastanjes maar uit het vuur halen!’

Arie zette zijn sproetige handen op het tafelblad en keek zijn vader aan:

‘De erfenis van professor Hathaway, vader, waar het om gaat, is meer dan honderdduizend pond sterling. Méér dan een miljoen gulden. Als zijn neef en nicht, zo bepaalde hij in zijn testament, alle door hem verstopte papiertjes vinden en bij de notaris inleveren, krijgen zij het geld in handen. Anders vervalt het aan zijn boef van een achterneef, Barnett geheten.’

‘Best, best,’ bromde zijn vader. ‘En wat dan nóg? Wat gaat dat jóú

aan? Zijn Lois en John Bennett, die nicht en neef, soms familie van jou? En moet ik mijn zoon zijn hals laten wagen om iemand anders aan een dolzinnige erfenis te helpen?’

Arie wilde ongeduldig worden, maar hij kende zijn vader en als hij nu een grote mond opzette, was het helemaal afgelopen.

‘Nee, vader. Maar in de afgelopen week, door die tochten naar Kaapstad en hier in Amsterdam en in Alkmaar, toen we Barnett en zijn handlanger Jeffries achterna zaten, hebben we alle papiertjes te pakken gekregen op eentje na.’

Zijn vader knikte:

‘Prima. En als John Bennett, die een volwassen vent is van zesentwintig, samen met zijn zuster Lois van eenentwintig, geen kans ziet, dat laatste papiertje te pakken te krijgen, is hij een grote sufferd en verdient hij niet beter dan dat-ie die hele erfenis verliest.’

‘Nee, vader, want dan slaan Jan Prins en ik een figuur als modder. Gedeeltelijk door ons is dat laatste velletje papier gevonden, maar het is nu in verkeerde handen en op weg naar Engeland.’

Vader Roos nam de sigaar uit zijn mond: ‘Op weg naar Engeland?’

‘Wij zijn de enigen, die dat weten, vader. Jan Prins en ik. En John en Lois Bennett zitten in Londen en weten van niets!’

Roos wees met zijn sigaar naar zijn bureau: ‘Daar staat een telefoon. Bel ze op.’

Arie stak zijn dikke knuisten van wanhoop omhoog: ‘Die boef van een Barnett is gisteren zelf uit Engeland hierheen overgekomen om nog te redden wat er te redden viel. Hij ontmoette zijn handlanger, Jeffries, in een klein hotelletje, hoorde van hem, dat wij het voorlaatste papiertje ook al in handen hadden gekregen, maakte herrie met Jeffries, sloeg Jeffries buiten westen en spoorde zélf in Alkmaar het laatste papiertje op, dat in een koperen kanon verstopt zat. Hij haalde het er uit door het kanon in een smederij door te laten zagen.’

‘Dat heb je me al verteld. Toen is Barnett, mét dat papiertje, in een trein gestapt, met twee van jullie achter zich aan. Toen hij zag, dat jullie hem op de hielen zaten, is hij het volgende station er uit gesprongen en stal een lege taxi. Over de grote weg stuivend maakte hij een aanrijding en kwam daarna in een cel van het politiebureau terecht.’

‘Juist, vader. En nu komt het belangrijke: wij wilden natuurlijk dat papiertje van hem hebben. Wij spraken hem, met toestemming van

de inspecteur, in een cel. We zochten alles na. Hij had dat papiertje niet meer.'

De oude Roos staarde zijn zoon aan door een blauw waas van tabaksrook:

'Onderweg weggegooid?'

'Zou hij nooit durven, want als een van de papiertjes vernietigd was, zo bepaalde het testament van professor Hathaway, gold dat als overmacht en...'

De oude Roos sloeg zich tegen het voorhoofd: 'Natuurlijk, ja. Er had er ook eentje kunnen verbranden of zo. Goed, dan heeft die vent het ergens verstoppt. In die taxi misschien.'

Over het model-stoomschip heen stak Arie een arm uit naar de brede borst van zijn vader:

'Wij weten waar het is. En dat weet Jeffries niet! Hij weet niet eens dát wij het weten.'

'Waar is het dan, bengel?'

Arie antwoordde trots:

'Wij zijn het te weten gekomen van de politieagent, die de brief postte.'

Vader Roos sloeg met de vuist op tafel van ongeduld. Het model-stoomschip zwaaide even heen en weer, als rolde het op de deining der Noordzee:

'Wélke politieagent?...Wélke brief?'

'Toen Barnett gearresteerd werd op de weg naar Alkmaar, na zijn aanrijding, vroeg hij de agent, die hem meenam, een brief voor hem te posten. Daar was natuurlijk, bij een gewoon geval van aanrijding, geen enkel bezwaar tegen. Maar die agent onthield het adres!'

'En dat was?'

'Die brief had Barnett aan zichzelf geadresseerd, poste restante Bromborough, Cheshire, Engeland.'

'Zodat...'

'... Dat laatste, kostbare briefje, dat de hele serie compleet maakt en dat voor John en Lois Bennett méér dan één miljoen gulden aan erfenis waard is, nu op weg is naar Bromborough, Engeland, waar het op het postkantoor blijft liggen roesten tot Barnett zich meldt om het af te halen. En dat weten John en Lois niet eens! En nu wou u, dat wij maar rustig thuis bleven zitten en de zaak verder blauw-blauw lieten?...Zou u zelf iemand zó in de steek laten?'

Daar had vader Roos niet van terug. Hij begon de kamer op en neer

te ijsberen, grote wolken zuigend uit zijn sigaar. Hij stond ineens stil, priemde de sigaar door de lucht naar zijn roodharige, dikke spruit en snauwde: 'Best. Als de vader van Jan Prins, de kolonel, goed vindt dat zijn zoon Jan die grapjasserij ten einde brengt, akkoord. Maar alléén dán!'

Arie sprong een eind de lucht in van blijdschap en hoop: 'Mag ik dan nu naar Jan toe om het te vragen?'

'Akkoord. Maar luister. Als Jans vader 'Nee' zegt, kom je hier meteen terug. Je erewoord er op.'

'Mijn erewoord, vader,' beloofde Arie en gaf zijn hand el op.

Arie had zijn woord nog nooit gebroken en dat wist zijn vader. Dertig seconden later – kwart vóór elf in de avond was het al – stootte Arie de voordeur uit en naar het huis van kolonel Prins.

Inspecteur Bullepees was slecht gehumeurd. Het was elf uur in de avond van een hete dag in augustus en hij mepte nijdig naar muggen, die om zijn bezwete hoofd zoemden. In het vertrek er naast, waar de agenten van de wacht verbleven, rinkelde de telefoon. Even later een klop op de deur.

'Binnen!'

Een jonge agent stak een blond boerenhoofd om de deur. 'Op de weg naar Hoorn is een man gevonden, in een bosje, bewusteloos.'

'Bewusteloos? Overvallen?'

'Dat hebben ze niet gezegd, inspecteur.'

'Neem de jeep en rij er heen; als hij gewond is naar het ziekenhuis en onder bewaking laten. Anders hierheen.'

'Jawel, inspecteur.'

Even later klonk het starten van de jeepmotor op de binnenplaats. Het felle zoeklicht veegde langs het raam van de inspecteurskamer; dan was het voertuig op weg. Wéér een klop op de deur. Een zwarte, zware agent met een basstem:

'Inspecteur, de Engelsman in cel 4 wil u dringend spreken.'

Bullepees fronste.

'Die Barnett van die aanrijding van vanmiddag?'

'Precies, inspecteur.'

'Breng maar hier.'

Een minuut later werd een opvallend lange en magere Engelsman binnengebracht. Hij droeg een donker pak, een donkere, hoornen bril en een wit boordje. Die kleding gaf hem een vreemd-plechtig uiterlijk;

zoiets als een aanspreker en lijkbezorger, of een makelaar in effecten.

‘Sit down,’ zei Bullepees en gaf de agent een wenk.

De Engelsman ging afgemeten op de rand van de houten stoel zitten. De deur van de wacht sloeg dicht.

‘Ik heb nagedacht,’ begon de Engelsman, langzaam sprekende om vooral goed te worden begrepen. ‘Ik zal u uitleggen in wat voor moeilijke toestand ik mij bevind. Ik moet namelijk absoluut vannacht nog op vrije voeten worden gesteld.’

‘O,’ zei Bullepees, die wel Engels verstond, maar het slecht sprak. Het woord ‘O’ betekent in bijna alle talen hetzelfde. De Engelsman ging door met spreken, zijn gelaat volkomen onbeweeglijk.

‘Mijn advocaten en zaakwaarnemers zijn Mulroyd, Mulroyd and Atkinson, Londen. Hun adres en telefoonnummer vindt u in mijn portefeuille, die mij bij fouillering hier is ontnomen.’

‘Ah,’ zei Bullepees en begon een kromme pijp te stoppen.

‘U kunt hen opbellen en alles wat ik ga vertellen, controleren.’

‘I see,’ zei Bullepees, de tabak vastrammend.

‘Het gaat om de erfenis van de in 1948 overleden professor Hathaway. Van die professor ben ik verre familie. Hij heeft bovendien nog een neef en nicht, geheten John en Lois Bennett. Of ik, dan wel de Bennetts, zijn grote erfenis krijgen, hangt af van onze eigen handigheid. Professor Hathaway bepaalde namelijk in zijn testament, dat John en Lois Bennett de erfenis pas zouden krijgen, als zij een complete serie papiertjes, zo groot als visitekaartjes, hadden opgespoord. Elk van die papiertjes was verstopt in een of ander voorwerp: een vaas, een asbak, een handschoendoos, een opgezette parkiet, een tuinbeeld, een schilderij.

Die voorwerpen waren door professor Hathaway zelf aan familieleden en kennissen van hem cadeau gedaan, maar er bestond een lijst van. Die lijst met de namen en adressen waarheen die tientallen voorwerpen waren verhuisd, was bij het testament gevoegd en werd aan John en Lois Bennett ter hand gesteld.’

Bullepees staaarde hem verbaasd aan en vergat de tabak in zijn pijp:

‘U bedoelt: Lois en John Bennett, zijn nicht en neef, moeten dus al die voorwerpen opsporen?’

‘En alle erin gevonden papiertjes aan de notaris overleggen. Missen ze er één van, dan krijgen zij de erfenis niet.’

‘Maar wat is dat voor nonsens?’

‘Omdat,’ legde de Engelsman onverstoortbaar uit, ‘professor Hatha-

way vond, dat jonge mensen van vindingrijkheid, van praktische zin en ondernemingsgeest moeten blijk geven, want dat zij anders niet waard zijn veel geld te erven.'

'Zit iets in,' erkende Bullepees. 'Maar stel je voor dat een huis intussen is afgebrand, compleet met een opgezette parkiet met zo'n kostbaar papiertje er in? Wat dan?'

De Engelsman neeg het hoofd:

'Dat is voorzien. Het testament bepaalt, dat de Bennetts zich in zulk een geval op overmacht kunnen beroepen. Als zij kunnen aantonen, dat zulk een voorwerp door omstandigheden buiten hun macht vernietigd is, of op andere wijze absoluut onbereikbaar, dan wordt dat voorwerp, mét het papiertje er in, geschrapt.'

'Wat is het nut van die papiertjes in die voorwerpen?'

'Omdat ze anders wel kunnen beweren, dat een koperen asbak, die ze ergens op de kop tikken, de asbak is die de professor bedoelde. De papiertjes hebben elk een eigen nummer plus de handtekening van de professor. Bovendien staat midden op elk papiertje één enkel woord. Als alle papiertjes gevonden zijn en op nummer achter elkaar worden gelegd, vormen zij een complete boodschap. Krijgen Lois en John ze dus alle compleet, dan verwerven zij de erfenis.'

'En zo niet?'

De lange Engelsman glimlachte flauw: 'Dan vervalt de erfenis aan mij.'

Bullepees staarde hem aan en barstte toen uit:

'Dat is het mallotigste, wat ik ooit gehoord heb!' De ander haalde de schouders op:

'Na de dood van de professor heb ik tegen het testament geprotesteerd voor een Engelse rechtbank, met het motief, dat Hathaway gek geweest moest zijn om zulk een testament te maken, maar het Hof besliste anders. Het bepaalde zijn wilsbeschikking als rechtsgeldig.'

'Engelsen zijn nu eenmaal gek,' schokschouderde de inspecteur. 'Maar wat heb ik nu met dat hele verhaal te maken?'

De Engelsman boog zich iets voorover:

'Het is mijn goed recht, te doen wat in mijn vermogen ligt, om Lois en John te beletten alle papiertjes compleet in handen te krijgen. Nietwaar?'

Inspecteur Bullepees vermaande bars:

'Zonder de wet te overtreden dan altijd!'

De man tegenover hem wuifde met de hand:

‘Vanzelfsprekend, inspecteur. Nu is de situatie zo, dat mijn tegenstanders alle papiertjes al bezitten, op één na!’ Bullepees bleef roerloos zitten; de pijp in zijn rechterknuist geklemd.

‘Dat wordt spannend! En waar is dat laatste papiertje?’

‘Dat heb ik gisteravond persoonlijk opgespoord; in een koperen kanonnetje in Alkmaar.’

‘Wat? Hier in Holland?’

‘Het was door de professor cadeau gegeven aan een oud zeekapitein in Portsmouth.’

‘Dat koperen kanonnetje?’

‘Juist. Toen de kapitein overleed, erfde zijn dochter het en die trouwde met een Hollandse stuurman op de grote vaart. Zo kwam het in Alkmaar. Ik kocht dat kanonnetje van Annie Jansen, thans door haar huwelijk Nederlandse, wonende te Alkmaar. U kunt dat direct laten nagaan.’ Bullepees begon aantekeningen te maken op een blocnote voor hem.

‘Ik kocht het kanonnetje, liet het in een Alkmaarse smederij openzagen en vond het laatste papiertje.’

‘En heeft u het nu in uw bezit?’

‘Neen. Dat is het juist. Ik werd op de hielen gezeten door twee Hollandse jongens, plus een oudere man, die mij dat papier wilden ontnemen.’

‘Die twee jongens, die vanmiddag hier waren? Arie Roos en Jan Prins heten ze; uit Amsterdam. Maar wat hadden dié er mee te maken?’

‘Die helpen John en Lois Bennett, inspecteur, tegen mij!’

‘Aha, maar als ze u dat papier met geweld willen ontnemen, had u zich tot de politie kunnen wenden om bescherming.’

‘Daar had ik geen tijd voor!’

‘Kom, kom, men heeft altijd tijd om een politiebureau in te duiken.’

‘Ik zat in de trein! Er was helemaal geen politiebureau te zien.’

Bullepees werd ongeduldig:

‘Maar ik zie nog steeds niet wat ik daarmee te maken heb.’

‘Luister, inspecteur. Ik ben heus geen woeste rijder, maar...’

‘U heeft getracht een taxi te stelen en hebt een aanrijding veroorzaakt.’

De Engelsman verloor zijn kalmte voor de eerste ‘maal en hief zijn handen omhoog:

‘Inspecteur, denkt u zich mijn situatie in! Ik wil de hele taxi betalen. Ik zal alle schade vergoeden. Het was mij er slechts om te doen, mijn vervolgers te ontkomen! Ik wil direct, bij u, duizend Engelse ponden deponeren, in een cheque, als u mij vrij laat. Dat kunt u.’

De inspecteur keek hem scherp aan:

‘Beginnen die krankzinnigheden dan hier voor de deur weer opnieuw?’

‘Neen.’

‘Waarom niet? U heeft toch dat papiertje? En ze zullen zeker proberen het u te ontnemen. Nietwaar?’

De ander lachte sluw:

‘Dát is nu juist de mop. Toen ik gearresteerd werd, vroeg ik de agent, die mij hierheen bracht, of hij een brief voor mij wilde posten. Daar had hij geen bezwaar tegen. De enveloppe adresseerde ik aan mijzelf:

Barnett Esquire,

c/o Mrs. Fentwick, Post office Bromborough, Cheshire, England.

(To be called for).

en dat briefje deed ik in die enveloppe. Heel eenvoudig!’ De inspecteur staarde hem aan:

‘Dus dat kostbare briefje...’

‘Is nu in de postbestelling op weg naar Engeland en een knappe vent die het nog uit die postzakken krijgt!’ Bullepees floot zacht voor zich heen.

‘En begrijpt u nu, waarom ik zo dringend vrij wil zijn? Om naar Engeland te gaan en dat kostbare briefje in Bromborough op te halen!’

Langs de ramen vaagde weer een zoeklicht en een jeep stopte op de binnenplaats. Stemmen klonken helder in de warme nacht. Even een klop op de deur en twee stoere agenten leidden een magere man met een haviksneus binnen, die er bestoft en smerig uitzag.

‘Jeffries!’ kreet de man, die met Bullepees had zitten praten.

‘Barnett!’ riep de binnengebrachte uit.

‘Wel, wel,’ grijnsde inspecteur Bullepees. ‘De heren kennen elkaar! Is dit soms een van uw Engelse concurrenten?’

‘Nee, nee,’ verzekerde Barnett gehaast. ‘Dit is mijn enige bondgenoot, de heer Jeffries.’

‘Bondgenoot!’ brulde Jeffries woest, rukkend om los te komen. ‘Jou boef! Mooie bondgenoot ben je! Je hebt geprobeerd me op te lichten! Je hebt me...’

‘Hou je mond!’ riep Barnett. ‘Als je ruzie maakt op een politiebureau, is alles verloren!’

‘Stilte!’ brulde Bullepees, opspringend achter zijn bureau. De beide agenten hielden Jeffries’ armen achter zijn rug vast. Jeffries stikte bijna van woede.

‘Nu wens ik ordelijk te vernemen wat er gebeurd is,’ beval de inspecteur, de oudste der twee agenten aanwijzend. ‘Waar heb jij die man gevonden?’

‘Hij werd gevonden door twee boerenmeisjes, die van hun fiets stapten om hun lantaren na te kijken, inspecteur. Eén kilometer buiten Alkmaar op de weg naar Hoorn. Hij vertoonde tekenen van lichamelijke geweldpleging en was juist bezig, uit zijn staat van onmacht bij te komen. De meisjes zagen hem achter het bosje bewegen.’

Bullepees bromde:

‘Het lijkt wel een volslagen Amerikaanse film in Alkmaar vandaag.’ Hij wees op Jeffries. ‘Wie heeft u overvallen?’

Jeffries keek nogal schaapachtig:

‘Ik zocht een adres op de weg naar Hoorn, maar kon het niet vinden. Ik was moe en warm en geprikkeld. Ik hield twee boerenjongens aan, en vroeg hen wat, maar ze verstonden me niet. Ik werd driftig en ze lachten me uit. Wel... toen is er wat gevochten. Ik kreeg een mep tegen mijn kin en het eerste wat ik me herinner, is dat ik gevonden werd in een bosje. Ik heb daar uren gelegen, vóór ik bijkwam. Moet u eens kijken hoe de muggen me gebeten hebben.’

Beide agenten probeerden hun lachen te verbergen bij het zien van de muggebeten op Jeffries’ vuil gezicht. ‘Hij ziet er uit of hij de wilde mazelen heeft,’ grinnikte de jongste agent. De inspecteur veegde met een zakdoek over zijn voorhoofd:

‘Ik snap er hoe langer hoe minder van, wat zocht u in vredesnaam op de weg naar Hoorn?’

‘Ze hadden me verteld,’ antwoordde Jeffries, bijna barstend van woede, ‘dat daar ergens stuurman Jansen woonde.’

Beide agenten begonnen bulderend te lachen en ook inspecteur Bullepees voelde zijn gezicht rimpelen:

‘Het enige, wat daar woont, zijn kikkers,’ verklaarde hij. ‘Ik denk, dat de tegenpartij u te slim af is geweest en iemand heeft omgekocht, u die verkeerde weg op te sturen.’

‘Maar het is toch strafbaar,’ brulde Jeffries, ‘om in een ordelijk land als Nederland een onschuldig burger bewusteloos te slaan, in een bosje te leggen en ten prooi te laten aan muggen en... en...’

‘Kikkers,’ vulde de oudste agent aan.

Inspecteur Bullepees krabde zijn schedel en dacht even na.

‘Luister, heren.’ Hij wees op Barnett. ‘Deze heer, uw bondgenoot, heeft mij zojuist een verhaal gedaan van een testament, briefjes en een koperen kanon. Is ook u die historie bekend?’

Jeffries knikte heftig van ja.

‘Uitstekend. Jongens, breng deze heer even terug naar cel 4 en breng me zijn papieren.’

‘Waarom? Waartoe?’ begon Barnett.

‘Dat zal ik u zeggen. Ik laat mijnheer Jeffries mij nu zijn verhaal vertellen; onder vier ogen. Als zijn verhaal precies klopt met het uwe, en ik krijg bevestiging van uw verhaal van uw zaakwaarnemers en ik krijg een financiële borgstelling van u voor eventuele schade als gevolg van aanrijding, dan zal ik u in de loop van de nacht in vrijheid stellen.’

‘Beiden?’ vroeg Jeffries haastig.

‘Allebei.’

‘Akkoord,’ riep Jeffries, die snel eieren voor zijn geld koos.

‘Akkoord,’ knikte Barnett en ging braaf met de agenten mee terug naar cel No. 4.

In het grote, oude huis van kolonel Prins, op een der Amsterdamse grachten, was óók een bespreking gaande. De kolonel zat in een armstoel met gebeeldhouwde leeuweskoppen en trok beurtelings aan beide punten van zijn witte snor. Vóór hem op de tafel had hij een opengeslagen deel van diezelfde Encyclopaedia Britannica, waar zijn zoon Jan zo gaarne in zat te grasduinen. Doch het was nu de kolonel zelf, die had gegrasduind. Hij keek om beurten de drie jongens aan, die rondom de tafel zaten en blafte:

‘Daar zitten we nu! Mooie boel, moet ik zeggen! Ik mag blij zijn, als de politie me vannacht niet van mijn bed licht. Een kolonel als hotel-rat. Insluipingen in het Parkhotel... En dat op mijn leeftijd! Schande! En dan al die woeste tonelen, daar in Alkmaar!...’

‘Kom, kom, vader,’ overreedde Jan, met een knipoog naar Arie. ‘Zo’n vaart zal het allemaal wel niet lopen.’

‘Wát!’ stoof de kolonel op. ‘Ik heb me gewoonweg door jullie, apen van jongens, het hoofd op hol laten brengen. Dat is het. Op hol! Wat kunnen mij andermans briefjes bommen? Dat geren door Alkmaar gisteren... foei!’

‘Best, vader,’ zei Jan geduldig. ‘Blijft u verder maar rustig thuis. Dm zullen wij verder...’

De kolonel stoof opnieuw op, met steil overeind staande snorren:

‘Dat zouden jullie wel willen, hè? Ik hier thuis blijven en jullie half de wereld over laten ravotten en in alle politiecachotten van Europa verzeild laten raken!’ Toen deed Bob, met zijn Amerikaans accent, een duit in het zakje:

‘Look here, Mister Prins... we kunnen de zaak niet half laten liggen! Toen ik in Engeland logeerde, ben ikzelf begonnen, Lois en John Ben-net te helpen. En ik ga daar in ieder geval mee door. U heeft niets over mij te zeggen. Ik ben een Amerikaan en niet uw zoon.’

‘Maar goed ook!’ blafte de kolonel, ‘of ik begon prompt een burgeroorlog met je.’

‘Best, kolonel. Maar ik ga naar Engeland en naar Bromborough. Ik laat Lois en John niet in de steek, zeker niet nu het spel bijna gewonnen is. Dat zou niet alleen onsportief zijn, maar bovendien ook nog dom.’

De kolonel zat eventjes met zijn snorren te spelen, boog zich voorover, las iets in het deel van de Britannica dat opengeslagen voor hem lag, en sloeg dan ineens met de vuist op tafel:

‘En hoe dacht jij dan, dat laatste briefje nog te pakken te kunnen krijgen?’

Bob trok een gezicht en wuifde met een hand:

‘Ik kom onderweg in het vliegtuig wel op een idee.’

‘Nonsens!’ blafte de kolonel bars. ‘Je kunt grappen uithalen in hotels, in pensions, in treinen en in taxi’s, maar je kunt géén fratsen proberen met de Britse Posterijen, zonder de gevangenis in te draaien.’ Hij stak een arm uit en wees op Bobs Amerikaans borstbeen: ‘Dat briefje is verzonden aan Barnett en door Barnett zelf. Wat heeft die politiemann, die het voor hem postte, jullie ook weer verteld?’

‘Barnett heeft het poste restante aan zichzelf gestuurd – aan het postkantoor van Bromborough, bij Liverpool.’

‘Geadresseerd aan zichzelf, aan Barnett, dus?’

‘Juist, ja.’

‘Dat betekent, beste knaap, dat niemand anders dan de geadresseerde het daar af mag halen.’

Bob trok een slim gezicht:

‘De geadresseerde... of een door hem gemachtigde.’

De kolonel liep een tikkeltje rood aan en brieste: ‘Schriftelijk gemachtigde, aap van een jongen. En als jij soms van zins bent, een machtiging aan jezelf in elkaar te knoeien, dan pleeg je valsheid in geschrifte met het oogmerk, de Posterijen te belatafelen.’ Hij liet zijn hand met een klap neerkomen op deel 18 van de Encyclopaedia Britannica. ‘Ik heb daarnet enkele dingen zitten nakijken in deze encyclopedie. Weet je wat hier staat onder POSTE RESTANTE? Ik zal het je even voorlezen:

POSTE RESTANTE

‘Een faciliteit, doorgaans op postkantoren, tot het aannemen en bewaren van poststukken, die op een later tijdstip zullen worden afgehaald. Er zijn in de regel zeer strenge bepalingen om misbruik of fraude te voorkomen...

In Groot-Brittannië bestaat de bepaling, dat de woorden: ‘to be called for’, of: ‘Poste Restante’ in het adres moeten voorkomen. Het doorzenden van paste-restante-stukken van het ene naar een andere poste-restante-adres in dezelfde stad is niet toegestaan, en evenmin het doen opzenden van een particulier adres naar een P.R.-adres in een en dezelfde stad...

Het vanaf een poste-restante-adres naar een particulier adres doorzenden voor normale bestelling is slechts gedurende 14 dagen mogelijk, tenzij op een aanvraagformulier uitdrukkelijk anders is verzocht:

Hij hield even op met lezen, keek hen alle drie om beurten doordringend aan en ging met nadruk voort:

‘Ieder, die zich aan een postkantoor meldt voor het in ontvangst nemen van poste-restante-stukken, dient zich voldoende te kunnen legitimeren om abuizen te voorkomen en de zekerheid te ver-

schaffen, dat het betrokken stuk of de betrokken stukken wel en deugdelijk aan de juiste persoon worden afgegeven.'

Hij sloeg met een smak het zware deel van de Brittanica dicht en vroeg:

'Is het tot de heren doorgedrongen? Dus ga niet proberen, op min of meer handige wijze een machtiging tot in-ontvangst-nemen van die brief te vervalsen.'

Bob riep wanhopig uit:

'Wie zégt nu dat ik van plan ben een machtiging te vervalsen?'

De kolonel beet hem toe:

'Of je voor Barnett uit te geven.'

'Poeh. Er zijn wel andere manieren. Ik kan bij het postkantoor blijven wachten tot Barnett op komt dagen, hem dan volgen en hem het briefje ontnemen.'

'Dat is en blijft diefstal.'

'Geen sprake van!' riep Bob, die werkelijk een beetje boos begon te worden. 'Professor Hathaway heeft in zijn testament expres bepaald, dat een sportieve wedstrijd tussen de twee partijen moest beslissen, wie zijn geld zou krijgen. Als wij kans zien, Barnett dat briefje te ontnemen, is dat volkomen in orde en géén diefstal. Ik ga met het nacht-vliegtuig naar Londen om verslag uit te brengen aan Lois en John, want die zitten natuurlijk op hete kolen. Ik ga mijn koffertje pakken.'

Hij wandelde de deur uit en zij hoorden hem de trap oplopen.

Kolonel Prins keek op de pendule.

'Half twaalf... Hij moet opschieten, wil hij het toestel nog halen.'

Hij stapte naar het raam en keek uit over de Amsterdamse gracht; rimpelloos onder het licht der oude, ijzeren lantarens. Ineens keerde hij zich om:

'Luister, vlegels,' beet hij hen bars toe. 'Jullie kunnen morgen naar Engeland gaan. Maar ik sta er op, dat je eerst een paar uur slaapt.'

'Maar Bob gaat nul' riep Arie.

'Inderdaad,' blafte de kolonel. 'En jullie gaan morgenochtend. Gesnapt?'

Jan en Arie keken elkaar snel aan, en besloten eieren voor hun geld te kiezen.

'O.K.,' zei Arie. 'Dan kan Bob het hele verhaal vast aan Lois en John vertellen en wij kunnen dan metéén aan de slag als we morgen aankomen.'

De volgende ochtend om half vijf, toen de dag al begon aan te breken, werden de beide Engelsen, Barnett en Jeffries, vóór het politiebureau op straat gezet. Barnett stond stil op de trottoirband, haalde diep adem en wiste zijn voorhoofd af.

‘Dát is voor elkaar. Die akelige Hollanders zijn anders zo secuur als machines. Ik dacht dat die inspecteur nóóit zou ophouden met telefoneren en vragen. Het heeft me een beste cent gekost! Die vent heeft al mijn geld en mijn reischeques ingehouden als borgstorting.’

‘Je mag nog niet mopperen,’ grinnikte Jeffries vol leedvermaak. ‘Hij heeft je een rijksdaalder gelaten voor de trein naar Amsterdam.’

Zijn metgezel blafte:

‘Hij kan opvliegen. Ik ga eerst een kop koffie opscharrelen. Wat ga jij doen?’

Jeffries ging drie passen verder op het trottoir staan en grijsde breed:

‘Luister, vriend. We hadden duidelijk afgesproken, dat ik een flink bedrag zou krijgen als ik een van die briefjes voor je te pakken kreeg. Maar jij had geen zin om mij te betalen, flessentrekker! Jij liet mij in dat hotel in Amsterdam zitten, en ging zelf achter dat laatste briefje aan om die betaling aan mij uit te sparen. En nu zit jij zelf in de boot!’

Barnett staarde hem achterdochtig aan in de ochtendschemering.

‘Hoezo?’

Jeffries lachte honend en begon de straat op te wandelen, over zijn schouder zeggend:

‘Omdat die inspecteur van politie daarbinnen zo vriendelijk was, mij te vertellen dat jij dat laatste briefje poste restante naar Bromborough hebt verzonden. En ik heb nog geld. Jij niet. Ik pik zometeen het eerste vliegtuig naar Londen en verdwijn naar Bromborough. Eén kleine, vervalste machtiging en ik heb die brief in handen.’ Barnett schrok, en begon de straat op te draven, achter Jeffries aan. Maar Jeffries kon beter rennen dan zijn lange, houten achtervolger, en riep spottend over zijn schouder:

‘Spaar je adem, Barnett! Vóór jij genoeg geld voor het vliegtuig hebt opgescharreld, zit ik al in Londen. Adieu!’

‘Jeffries!.. Stop!’ riep Barnett. ‘Ik heb een voorstel...’ Maar Jeffries lachte honend, holde de straat af, paaide een vroege taxi, die juist uit een zijstraat kwam rollen en vóór Barnett van zijn ontsteltenis was gekomen, was de auto uit het gezicht verdwenen. De lange, magere Barnett bleef alleen achter; zijn vuisten gebald van woede. ‘Die klets-

majoor van een inspecteur! Wáárom moest hij Jeffries nu precies aan zijn neus hangen wat ik met dat laatste briefje had gedaan! Wat kan ik nu doen?'... Hij ging op de brede vensterbank van een winkel in kaas en eieren zitten en besloot, dat hij het beste de eerste trein kon nemen van zijn riks en zien dat hij een kop koffie en een broodje kreeg. Hij tastte in zijn zak naar zijn kostbare rijksdaalder. Het blauwe briefje was weg. Hij zocht koortsig al zijn zakken na. De riks blééf weg. Eerst toen, te laat, herinnerde hij zich, dat Jeffries onder andere een zeer handig zakkenroller was... nota bene een van de redenen waarom hij Jeffries in dienst had genomen! Barnett kon heel weinig doen, want hij kende geen kip of kraai in Alkmaar. Wéér naar die politie-inspecteur gaan om een nieuwe riks? Ze zouden hem het bureau uit laten gooien!

Barnett stond moeizaam op van de vensterbank, wierp een laatste, verlangende blik op de hompen kaas en stapels pakjes boter in de etalage en slofte in de richting van de hoofdweg.

De jacht begint weer!

Met ratelend lawaai liep een wekker af op de slaapkamer van Jan Prins. Arie had het ding om middernacht, toen zij gingen slapen, in de wasbak gezet, een oud trucje van hem om het geluid te versterken. Jan wreef in zijn ogen, knorde, wreef weer en kwam met prikkende slaapogen overeind.

‘Arie! Arie! De wekker loopt af! Word wakker!’

Arie knorde in het andere bed, met zijn roodharig hoofd onder het laken. Jan wierp de deken van zich af. Het raam stond open en de frisse ochtendlucht woei naar binnen. De hemel in het oosten was al schemerig.

‘Arie! De dag breekt aan! We moeten het vliegtuig naar Londen halen!’

Maar als Arie eenmaal sliep, mafte hij als een karbouw. Jan sprong uit bed en moest als een wilde schudden om de dikke Arie wakker te krijgen.

‘Schiet op, jou dik, onveilig speksignaal! We moeten naar Schiphol!’

Arie begon pas wakker te worden terwijl hij zich stond te wassen, en zelfs toen praatte hij nog met zijn ogen dicht. Marianne had de avond te voren al brood voor hen klaargemaakt, met twee thermosflessen koffie; zuchtend over die rare toestanden van teugeswoordig, als HBS-jongens maar vliegtuigen namen naar Kaapstad en Londen zoals zijzelf een retourtje Zandvoort; maar Jan Prins’ vader, de kolonel, had zijn toestemming gegeven; dus vooruit maar.

‘Laat ze asjeblieft gaan, Marianne,’ had de kolonel gezegd. ‘Ik ben al blij, dat ze alleen maar naar Londen gaan. Het had best weer Zanzibar of Vuurland kunnen worden.’

‘Ze zijn anders nog niet terug,’ voorspelde Marianne somber.

Eerlijk gezegd had de kolonel stiekem wel lol in zijn jongens. En hij kon het toch óók niet over zijn hart verkrijgen die jacht op het allerlaatste papiertje, nu het succes zó vlak voor het grijpen lag, stop te zetten. Hij kwam zijn bed uit, in kamerjas, om de jongens de hand te schudden en goede raad te geven.

‘En denk er wel aan, bengels! Géén verwickelingen met de politie! Geen wetsovertredingen en geen schade aan lijf en goed!’

Jan trok een bedenkelijk gezicht: